

با اسمه تعالیٰ

مدت امتحان : ۷۵ دقیقه	ساعت شروع : ۸ صبح	رشته: علوم و معارف اسلامی	سوالات امتحان نهایی درس: اخلاق ۲
تعداد صفحه : ۲	تاریخ امتحان: ۹۶/۳/۲۲	سال سوم آموزش متوسطه	نام و نام خانوادگی :
مرکز سنجش آموزش و پژوهش http://aee.medu.ir	دانش آموزان روزانه، بزرگسالان و داولطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت: خرداد ماه ۱۳۹۶		

ردیف	سوالات	صفحه: یک	بارم
۱	جاهای خالی را با عبارت مناسب کامل کنید.	از ملکات نفسانی که به سبب آن کارها به آسانی و بدون نیاز به تفکر و تروی از نفس انجام می شود، نام دارد.	۰/۲۵
۲	آنچه زود گذر و سریع الزوال است، می نامند و آنچه بطیء الزوال و مستمر است، می نامند.	اخلاق بخشی از حکمت است و علم اخلاق عبارت است از علم .. .	۰/۵
۳	رسول خدا صلی الله علیه و آله وسلم دین را به تعبیر فرمودند.	رسول خدا صلی الله علیه و آله وسلم دین را به تعبیر فرمودند.	۰/۲۵
۴	در عرفان اسلامی، تهذیب ظاهر از پلیدی ها و انجام واجبات و ترک محرمات را می گویند. تطهیر باطن از رذایل اخلاقی و امراض درونی را می نامند و متصف شدن به صفات پسندیده و صفات جمیله‌ی الهی را می نامند.	در عرفان اسلامی، تهذیب ظاهر از پلیدی ها و انجام واجبات و ترک محرمات را می گویند. تطهیر باطن از رذایل اخلاقی و امراض درونی را می نامند و متصف شدن به صفات پسندیده و صفات جمیله‌ی الهی را می نامند.	۰/۷۵
۵	کمال نهایی انسان و مقصد اعلای ریاضت است و ثمره ریاضت از نظر امیر المؤمنین علیه السلام است.	در سفر معنوی انسان (سیر و سلوک الی الله) موضوع حرکت و مرکب و وسیله‌ی حرکت و زاد و توشه انسان و مقصد نهایی انسان است.	۰/۵
۶	به سوالات چند گزینه‌ای زیر پاسخ دهید.	کدامیک از عبارتهای زیر از امتیازات روش عرفانی نسبت به سایر روشها است؟ (پاسخ بیش از یک مورد است).	۰/۵
۷	الف) پویا و متحرک است ب) صرفاً از یک سری فضائل سخن می گوید. ج) ساکن است و ترتیبی در آن وجود ندارد. د) قابل آموزش و تعلیم و انتقال به دیگران است. ه) غیر قابل تعلیم و آموزش به دیگران است و از یک سلسله واردات قلبی سخن می گوید.	ه) غیر قابل تعلیم و آموزش به دیگران است و از یک سلسله واردات قلبی سخن می گوید.	۱
۸	(هر چیزی من دوست دارم و از آن لذت می برم خوب و اخلاقی است و باید انجام شود و آنچه من دوست ندارم و لذت نمی برم بد است و غیر اخلاقی) بر اساس این معیار: (پاسخ بیش از یک مورد است).	الف) ارزشهای اخلاقی از مبنی فردی ناشی نمی شود بلکه به من علیوی و نوعی باز می گردد. ب) ارزشهای اخلاقی هرگز امری ثابت نخواهد بود بلکه امری جزئی و متغیر خواهد بود. ج) اخلاق برای همه انسانها امری ثابت و مطلق خواهد بود. د) «عدالت جز منافع اقویا نیست»	۰/۵
۹	ویژگی مشترک اخلاق انتفاعی و اخلاق فرد پرستی در چیست؟	الف) سود و منفعت ب) وظیفه شناسی ج) خود خواهی و حب ذات د) لذت و آلم شخصی	۰/۵
۱۰	«کمال و سعادت انسان در لذت است و لذت تنها از بیرون از وجود انسان تأمین می شود» «هر چه انسان خود را بیشتر از جهان بیرون بی نیاز کند و رابطه اش را قطع کند از سعادت بیشتری بهره مند می شود.» این دو نظر و دیدگاه از چه گروهها و مکاتبی است؟	ب) تصوف هندی و بودا – مادی مسلمان ج) فلسفه هندی و بودا – اسلام د) مادی مسلمان – تصوف و بودا ه) مادی مسلمان – انبیاء الهی	۰/۲۵
۱۱	ادامه در صفحه دوم		

با اسمه تعالیٰ

مدت امتحان: ۷۵ دقیقه	ساعت شروع: ۸ صبح	رشته: علوم و معارف اسلامی	سوالات امتحان نهایی درس: اخلاق ۲
تعداد صفحه: ۲	تاریخ امتحان: ۹۶/۳/۲۲	سال سوم آموزش متوسطه	نام و نام خانوادگی:
مرکز سنجش آموزش و پژوهش http://aee.medu.ir	دانش آموزان روزانه، بزرگسالان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت: خرداد ماه ۱۳۹۶		

ردیف	سوالات	صفحه: ۲	بارم
۱۲	به سوالات زیر بصورت کوتاه پاسخ دهید. هر کدام از توضیحات مربوط به کدام یک از روشهای بحث در علم اخلاق است؟ الف) در این روش موضوع مباحثت اخلاقی انسانی است در حال سیرو سلوک که بعد از طی منانزل، به لقاء الله می رسد. ب) در این روش مباحثت اخلاقی بر اساس قوای نفسانی و صفات کمالیه و رذیله تنظیم شده و قوای شهویه، غضبیه و عقلیه ۳ حالت (افراط، تغفیط، اعتدال) خواهد داشت.		۰/۵
۱۳	توضیحات زیر در تعریف کدام یک از مکاتب اخلاقی است؟ الف) معیار نیک و بد در انجام فعل اخلاقی بر اساس نظر این مکتب لذت و آلم شخصی بوده و ملاک سعادت یا بدبختی، کامیابی و یا ناکامی فردی است این گروه به فضائل و رذایل اخلاقی عقیده ای ندارند. ب) محرك انسان در انجام فعل اخلاقی در این مکتب سود و منفعت است و سود وزیان خود را وابسته به خوشبختی جامعه می داند و رعایت اصول اخلاقی در بین آنها صرف‌بخارتر سود و منفعت بیشتر است.		۰/۵
۱۴	در بینش الهی پست و مقام در چه صورتی مایه کمال انسان می شود؟		۰/۵
۱۵	منظور از ترک دنیا و زهد که در اسلام مطرح است چیست؟		۰/۵
۱۶	مراحل ۳ گانه‌ی فنای فی الله ناظر به کدام یک از مراتب توحید است؟ ۱-محو: ۲-طمسم: ۳-حق:		۰/۷۵
۱۷	به سوالات زیر بصورت کامل پاسخ دهید. در بینش الهی انسان اخلاقی چگونه انسانی است؟		۰/۵
۱۸	چرا صاحب اخلاق حمیده بخارط حسن خلقش دنیا و آخرت را با هم دارد؟		۰/۵
۱۹	چرا سوء خلق باعث می شود انسان به قفر جهنم سقوط کند؟ (دو مورد کافی است)		۰/۵
۲۰	منشاء اصلی و اساسی مفاسدی که در جوامع بشری دامنگیر انسان در زندگی فردی و اجتماعی می شود چیست؟ (دو مورد کافی است)		۱
۲۱	آیا این سخن «ترا سیما خوس» که گفته «عدالت جز منافع اقویا نیست» سخن صحیحی است؟ چرا؟		۱
۲۲	علت انفاق شبانه‌ی اهل بیت علیهم السلام چه بوده است؟		۰/۷۵
۲۳	یکی از امتیازات مهم اخلاق دینی بر اخلاق انتفاعی، مسئله نیت است آن را توضیح دهید.		۱/۵
۲۴	کمال و سعادت ابدی که انبیاء و اولیاء الهی به آن عقیده دارند چیست و چگونه حاصل می شود؟		۰/۷۵
۲۵	معنی این عبارت چیست؟ «بهشت برای اصحاب یمین کمال است ولی مقریین کمال بهشتند.»		۰/۵
۲۶	در بینش الهی مال و ثروت چگونه تعریف شده است؟ (۲ مورد کافی است)		۲
۲۷	برخی قوم و قبیله و عشیره را مایه کمال می دانند. قرآن کریم با چه دلایلی این تفکر را باطل می داند؟ (۲ مورد)		۲
۲۸	برترین ریاضت در اسلام چگونه تعریف شده است؟		۰/۷۵
	موفق باشید.		۲۰

رشته: علوم و معارف اسلامی	راهنمای تصحیح سوالات امتحان نهایی درس: اخلاق ۲
تاریخ امتحان: ۹۶/۳/۲۲	سال سوم آموزش متوسطه
مکان امتحان: مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	ساعت شروع: ۸ صبح دانش آموزان روزانه، بزرگسالان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت: خرداد ماه ۱۳۹۶

ردیف	صفحه: یک	صفحه: دو	راهنمای تصحیح در دو صفحه	بارم
۱	جاهای خالی را با عبارت مناسب کامل کنید.			۳/۷۵
۲	۱- اخلاق ۰/۲۵ ص ۱-۲- حال - ملکه ۰/۵ ص ۹-۳- عملی - چگونه زیستن ۰/۵ ص ۱۲-۴- حسن خلق ۰/۲۵ ص ۱۷-۵- تخلیه ۰/۲۵- تخلیه ۰/۲۵ ص ۹۰-۶- مقام قرب یا لقاء الله یا فنا یا مقام وصل یک مورد کافی است ۰/۲۵- پیروزی بر نفس و هواهای نفسانی ۰/۲۵ ص ۹۲ و ۹۳-۷- انسان ۰/۲۵ عشق به خدا ۰/۲۵- تقوا ۰/۲۵- لقاء الله ۰/۲۵ ص ۹۷			
۳	به سوالات چند گزینه‌ای زیر پاسخ دهید.			
۴	الف و هـ هر مورد ۰/۲۵ ص ۱۵ و ۱۶			۰/۵
۵	ب و د هر مورد ۰/۲۵ ص ۳۲ و ۳۳ و ۳۴ (با توجه به این که سوال جنبه مفهومی دارد دانش آموز از کل سه صفحه باید به این نتیجه رسیده باشد).			۰/۵
۶	ج ۰/۵ ص ۴۹			۰/۵
۷	الف ۰/۲۵ ص ۵۸ و ۵۹			۰/۲۵
۸	سوالات را بصورت کوتاه پاسخ دهید.			
۹	الف - روش عرفا ۰/۲۵ ص ۱۴ و ۱۵			۰/۵
۱۰	الف - فردپرستی ۰/۲۵ ص ۴۹ و ۴۷			۰/۵
۱۱	سوالات را بصورت کوتاه پاسخ دهید.			
۱۲	الف - تخلیق و وظیفه به حساب می‌آید و این مقامات با امامتی است که اگر بدون خیانت به مقصد برسد برای			۰/۵
۱۳	صاحب آن وسیله کمال است. ۰/۵ ص ۶۵			۰/۵
۱۴	به عنوان یک تکلیف و وظیفه به حساب می‌آید و این مقامات با امامتی است که اگر بدون خیانت به مقصد برسد برای			۰/۵
۱۵	دل بستن به دنیا و پاییند نشدن به آن است. ۰/۵ ص ۸۸			۰/۵
۱۶	۱- توحید افعالی ۲- توحید صفاتی ۳- توحید ذاتی ۰/۷۵ ص ۹۱			۰/۷۵
۱۷	سوالات زیر را به صورت کامل پاسخ دهید.			
۱۸	متخلق به اخلاق الهی و مؤدب به آداب دینی ۰/۲۵ و در همه موضوعات و مسائل پاییند به دستورات دین و عامل به آن			۰/۵
۱۹	باشد. ۰/۲۵ ص ۱۷			۰/۵
۲۰	زیرا در دنیا عمر طولانی و روزی بسیار ۰/۲۵ و در آخرت نزدیگترین فرد از نظر جایگاه به رسول خدا خواهد بود. ۰/۲۵ ص ۲۱			۰/۵
۲۱	اولاً: زیرا سوء خلق گناهی نابخشودنی است ثالثاً: همه نیکی‌ها و حسنات انسان را تباہ می‌کند. ثالثاً: توبه فردی که			۰/۵
۲۲	هنوز به صفت ناپسند سوء خلق گرفتار است پذیرفته شده نیست. دو مورد کافی است ص ۲۲			
۲۳	الف - جهل و نادانی ب - تبعیت (پیروی) از هوی و هوسمهای نفسانی و مخالفت عقل و شرع و خروج از اطاعت حق			۱
۲۴	تعالی ج - غفلت هر مورد ۰/۵ دو مورد کافی است ص ۲۷			۱
۲۵	خیر ۰/۲۵، زیرا عدالت امری نیست که به خواسته‌های شخصی افراد وابسته باشد ۰/۲۵ تا اقوباً آن را با قدرتشان به			۱
۲۶	نفع خودشان پیاده نمایند. ۰/۲۵ بلکه عدالت آن چیزی است که به نفع عموم بوده و با من اجتماعی افراد سر و کار دارد.			
۲۷	ادامه در صفحه دوم ۰/۲۵ ص ۳۴			

رشته : علوم و معارف اسلامی	سال سوم آموزش متوسطه
تاریخ امتحان : ۹۶/۳/۲۲	ساعت شروع : ۸ صبح
مرکز سنجش آموزش و پژوهش http://aee.medu.ir	دانش آموزان روزانه ، بزرگسالان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت : خرداد ماه ۱۳۹۶

ردیف	صفحه : ۵۰	صفحه : ۵۱	راهنمای تصحیح در دو صفحه	بارم
۲۲	بخاطر ظرافت اخلاقی است زیرا در علن و آشکار ممکن بود سائل خجالت بکشد و خجل و شرمnde گردد و باعث ذلت و حقارت او شود . ص ۴۱ و ۴۲ (رساندن مفهوم کافی است)			۰/۷۵
۲۳	در اسلام قوام عمل به نیت بوده ۰/۲۵ و ارزش هر کاری چه در امور عبادی و چه در امور اخلاقی به نیت و انگیزه صاحب آن وابسته است ۰/۲۵ هر چه نیت پاکتر باشد ارزش آن عمل زیادتر خواهد بوده ۰/۲۵ اما در اخلاق انتفاعی حسن نیت و پاکی ضمیر مطرح نیست ۰/۲۵ بلکه معیار اخلاق رفتار ظاهری با مردم است ۰/۲۵ و هدفشنan از رعایت موازین اخلاقی سود و نفع بیشتر و زندگی بهتر است . ۰/۲۵ تقدیم به متن لازم نیست در صورتی که پاسخ رسا باشد کافی است	ص ۵۱	۱/۵	
۲۴	قرب به خدا ۰/۲۵ و محصول ایمان و عمل صالح است به تعبیر دیگر ثمره‌ی عبودیت است . ۰/۵ ص ۶۱			۰/۷۵
۲۵	اصحاب یمین با بهشت رفتن به کمال می‌رسند ۰/۲۵ اما اگر اصحاب مقرب در بهشت نباشند آن بهشت کامل نخواهد بود ۰/۲۵ . ص ۶۲			۰/۵
۲۶	۱- مال و ثروت وسیله‌ای برای آزمایش و امتحان است نه فخر و میاهات . ۲- مال و ثروت کمال نیست بلکه ممکن است مایه شقاوت و بدینختی باشد . ۳- نه ثروت نشانه کمال است و نه فقر نشانه غصب الهی است . ۴- نه ثروتمند بودن مبغوض الهی است و نه فقیر بودن علامت محبویت بلکه وسیله امتحان و آزمایش است .	۷۱	۲ مورد کافی است هر مورد ۱ نمره	۲
۲۷	۱- قرآن تمامی آنچه که باعث کمال و سعادت بشر است را از اکثریت نفی میکند . ۲- به یک فرد از افراد بشر بخاطر عظمتی که داشت کلمه امت را اطلاق کرده چنانچه به حضرت ابراهیم این چنین فرموده است . ۳- ارحام و اولاد و عشیره در روز مشکل و هنگام گرفتاری بدرد انسان نخورده و از او جدا می شوند .	۷۳	دو مورد کافی است .	۲
۲۸	عمل به دستورات اسلام ۰/۲۵ و توجه به حلال و حرام ۰/۲۵ و اطاعت مطلق از پیامبر اسلام و اهل بیت علیهم السلام	۸۸	ص ۰/۲۵	۰/۷۵

۲۰ نمره

موفق باشید